

Perhekeskustoimintamallin mallinnustyöryhmä

20.9.2017 klo 13-15.30

Laivapuiston perhetalo

Pirkanmaan perheiden palveluiden uudistaminen - Pippuri
Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE)

Iltapäivän ohjelma

1. Esittäytymiskierros
2. Sihteerin valinta
3. Edellisen kokouksen muistio
4. Nostoja edellisen kerran pienryhmätöistä
5. Avainhenkilön/verkostokoordinaattorin/perhekeskusagentin tehtäväkuvan määrittely
6. Työryhmän tavoitteiden ja aikataulujen tarkentaminen
7. Muut asiat

- Työryhmän muistiot ja muut materiaalit löytyvät Pirkanmaan LAPEn nettisivujen materiaalipankista, Perhekeskustoimintamallin alta:

<https://lapepirkanmaa.fi/materiaalipankki/muistiot/>

Perhekeskustoimintaa ohjaavat periaatteet - muutamia nostoja viime kerran ryhmätöistä

- Asiakaslähtöisyys edellyttää työntekijöiltä osaamista, rohkeutta ja rehellisyyttä, kykyä kuulla asiakkaan välittämää viestiä, kykyä perustella, kykyä avoimuuteen ja luottamukseen
- Onko vastakkainasettelua: ammattilaiset vs. vertaistuki? Ammattilaisten järjestettävä mahdollisuus vertaistukeen ja yhteisöllisyyteen: esim. ryhmämuotoinen keskustelu, perhekahvilat jne.
- Millainen suhde ammattilaisilla on sosiaaliseen mediaan yhteisöllisyyden kanavana?
- Nuorisoikäiset voivat olla väliinputoajia palveluihin pääsyssä → nuoret mukaan suunnittelemaan palveluja
- Ammattilaisten Pyydä apua -nappi → ”kysy moniammatilliselta tiimiltä”
- Puhutaanko säästöistä ja kustannuksista vai hyvinvoinnista, hyvästä elämästä ja demokratiasta?
- Työntekijän kokonaisvastuu asiakkaan tilanteesta, verkostoituminen, ei pelätä toisen toimijan ”tontille” astumista

Esimerkki: Väkivaltatyön avainhenkilömalli Essotessa

- Hajautettu malli
- Lähisuhdeväkivaltatyö ja osaaminen upotettu rakenteisiin
- Jokainen peruspalvelutyöntekijä saanut 3 tunnin peruskoulutuksen lähisuhdeväkivallasta
- Avainhenkilöillä laajempi, 20 tunnin koulutus
- Avainhenkilö kouluttaa ja toimii väkivaltatyön koordinaattorina organisaatiossaan
- Avainhenkilö käyttää avainhenkilötyöhön 2 t/vko
- Essoten alueella yli 100 avainhenkilöä
- Avainhenkilömallin tukena koordinaattiorakenne: julkisten palveluiden koordinaattori ja kolmannen sektorin koordinaattori → mallin pysyvyys, koulutus, tuki, asiakkaiden osallisuus, palvelutarpeet jne.
- <https://www.thl.fi/documents/605877/3375732/Olli+Humalam%C3%A4ki.pdf/80d011ed-d826-4c1f-a739-852922183960>

Ehdotus: Perhekeskustoimintamallin avainhenkilö

= Palvelujärjestelmäosaaja, verkostokoordinaattori, perhekeskusagentti?

- Uudenlaisen, verkostomaisen työskentelytavan muutosagentti ja yhteyshenkilö
- Ammattilaisen ohjaaja/työpari; voi pistäytyä myös asiakkaan prosessissa
- Tuntee ja hyödyntää rohkeasti virallista ja epävirallista verkostoa
- Perhekeskustoiminta-alueella useita avainhenkilöitä, myös erityis- ja vaativan tason palveluissa
- Avainhenkilö oman toimen ohella

Mitä lisäarvoa?

- Oikeat palvelut, toimijat ja verkostot oikea-aikaisesti
- Uuden perhekeskusmallin juurruttaminen maakuntaan
- Linkkinä eri toimijoiden ja hallinnonalojen välillä
- Vie viestiä asiakaspinnasta johdolle ja toisin päin → vahvistaa asiakkaiden osallisuutta

Ryhmätyö: Avainhenkilön tehtävänkuva

1. Tehtävänimike
 - Avainhenkilö, verkostokoordinaattori, perhekeskusagentti, muu?
2. Keskeiset tehtäväkokonaisuudet
 - Muu asiakastyö X %
 - Avainhenkilötyö X %
 - Tehtävä
 - Tehtävä
 - Jne.
3. Työn edellyttämä osaaminen
 - Koulutus, kokemus, substanssiosaaminen, tiedot ja taidot jne.
4. Työn vaikutukset ja vastuu
 - Vaikutukset asiakkaisiin? Vaikutukset muihin ammattilaisiin?
5. Yhteistyötaidot
 - Millaisissa verkostoissa toimii? Kohderyhmä ja sidosryhmät? Suhde toisiin avainhenkilöihin?
 - Millaisia vuorovaikutustaitoja vaaditaan?
6. Työolosuhteet
 - Fyysiset ja henkiset olosuhteet - onko jotain erityistä huomioitavaa?

Avainhenkilömalliin liittyviä kysymyksiä

- Mitä lisäarvoa avainhenkilömalli antaa? Mihin asiakkaan/työntekijän/organisaation tarpeisiin se vastaa?
- Mitä ongelmia/haasteita/riskejä avainhenkilömalliin liittyy?
- Kuinka monta avainhenkilöä tarvittaisiin yhdelle perhekeskusalueelle, jos väestöpohjana n. 30 000 asukasta? Kuinka paljon tarvittaisiin avainhenkilöresurssia?
- Miten varmistetaan mallin jatkuvuus, vaikka työntekijät vaihtuisivat?
- Miten avainhenkilöt verkostoituvat keskenään?
- Miten tästä eteenpäin? Konkreettiset stepit? Miten löydetään sopivat avainhenkilöt? Miten koulutetaan? Jne.

Mallinnustyöryhmän tavoitteet

- Mallinnetaan perhekeskustoimintamallin verkostomainen kokonaisuus
 - Lähipalveluiden kokonaisuudet
 - Rakenteet luodaan kuitenkin sote-valmistelussa
 - Ydintehtävät ja -toimijat
 - Avainhenkilö
 - Muut perhekeskustoimijat
 - Yhteistyökumppanit
 - Erityis- ja vaativa taso
 - Aikuisten palvelut
 - Sisältö
 - Verkoston koossa pitävät rakenteet ja sisällöt?
 - Toimintaperiaatteet ja arvot
 - Käsitteily aloitettu 17.8., jatkoyöstetään vielä
 - Palvelupolut ja toimijoiden roolit
 - vertikaalista integraatiota työstetään monitoimijaisessa arvioinnin työryhmässä, hybridissä jne.
 - horisontaalinen integraatio
 - esim. hyvinvointineuvolatyyppisten moniammatillisten ryhmien jatkokehittäminen

→ Tavoitteita ja suunnitelmaa tarkennetaan kehittämistyön edetessä, erityisesti perhekeskustoimintamallin piloteissa esiin nousevien tarpeiden mukaan.

Työryhmän jäsenet

Maria Antikainen	projektikoordinaattori	Pippuri-hanke/Valkeakosken kaupunki
Katri Alamettälä	perheneuvoja	Kolmostien terveys Oy, Parkanon kaupunki
Ulla-Mari Hutko	kasvatuksen toimialajohtaja	Sääksmäen seurakunta, Valkeakoski
Anja Jalonen-Männikkö	osastonhoitaja, äitiys- ja lastenneuvola	Tampereen kaupunki
Sini Korhonen	kunnallisen nuorisotyön koordinaattori	Virtain kaupunki
Anne Kytölä	ylihoitaja/hyvinvointikoordinaattori	Pirkkalan kunta
Marianna Lehtinen	johtava koodinaattori/kulttuuri ja vapaa-aika	Tampereen kaupunki
Ritva Leijala	palvelupäällikkö	Mäntänvuoren terveys Oy, Mänttä-Vilppula
Mirva Levä	varhaiskasvatuksen erityisopettaja	Nokian kaupunki
Maija Mäkinen	hyvinvointikoordinaattori	Kangasalan kunta
Mia Niemi	sosiaalityöntekijä/perhepalvelut	Tampereen kaupunki
Elina Ojanen	terveyskeskuslääkäri	Tampereen kaupunki
Laura Parviainen	kokemusasiantuntija	Tampere
Kaija Reiman-Salminen	toiminnanjohtaja	MLL Tampereen osasto
Tanja Salmisto	ohjaava erityisopettaja	Valkeakosken kaupunki
Juha Santala	lehtori	TAMK
Satu Sukanen	sosiaaliohjaaja/vammaispalvelut	Tampereen kaupunki
Ari Tiensuu	toiminnanjohtaja/kriisikeskusjohtaja	Sastamalan seudun mielenterveysseura

Työryhmän tapaamiset 2017

- **Torstai 17.8. klo 9-11** Tipotie, Amuri-kabinetti
 - Perhekeskusmallin arvot ja toimintaperiaatteet
- **Keskiviikko 20.9. klo 13-15.30** MLL:n Laivapuiston perhetalo (Tiiliruukinkatu 1, Tampere)
 - Essoten avainhenkilömallin esittely ja sen työstäminen perhekeskustoimintamalliin
- **Maanantai 23.10. klo 13-15.30** **Sääksmäen pappila**, Pappilanniementie 50, Valkeakoski
 - **Moniammatillisen yhteistyön kehittäminen, hyvinvointineuvola-tyyppiset mallit ja niiden jatkokehittäminen**
- **Perjantai 24.11. klo 9-11.30** Tampereen kaupungin kulttuuripalveluiden toimisto (Puutarhakatu 11, Tampere)
 - **Hyvien käytäntöjen jakamista**
 - **Sastamalan perhepalveluverkoston esittely?**
- **Torstai 14.12. klo 8.30-11.00** Tipotie, Pispala-kabinetti (omakustanteinen aamiainen)

Yhteystiedot

Pirkanmaan perheiden palveluiden uudistaminen - PIPPURI

Projektikoordinaattori

Maria Antikainen

Puh. 040 335 7688

maria.antikainen@valkeakoski.fi